

Collegevoorstel

gemeente Langedijk

Datum : 16 februari 2021
Agendanummer : 6
Opsteller stuk : Michelle Naylor
Afdeling/ team : Project bestuurlijke fusie
Vertrouwelijk : Nee
Onderwerp : Financieel management m.b.t. de bestuurlijk fusie

Gevraagde beslissing(en)

Het college besluit:

1. Bijgevoegd raadsvoorstel aan te bieden aan de raad.

Afdoening

Paraaf manager					
Paraaf medeadviseur	BMO	VVH	OW	B&P	PUZA

	Conform voorstel	Conform aantekening Gemeentesecretaris	Bespreken
Burgemeester			
Wethouder			
Wethouder			
Wethouder			
Wethouder			
Gemeentesecretaris			

Aantekening secretaris:

Collegebesluit: 09 FEB. 2021 CONFORM, MET DIEN VERSTANDE DAT HET RAADSVOORSTEL AANPASSING BEHOEFT. DE PHO WORDT GEMACHTIGD TOT HET DOORVOEREN DAARVAN.

Burgemeester en wethouders van Langedijk,

E. (Erik) Annaert
Gemeentesecretaris/directeur

L.A.M. (Leontien) Kompier
Burgemeester

Inleiding

Het managen van de financiën m.b.t. de bestuurlijke fusie is van groot belang, door een transparant beeld te creëren kunnen er open gesprekken gevoerd worden en financieel onderbouwde afwegingen gemaakt worden. Er wordt op het moment in de organisaties veel gespeculeerd over het totaalbedrag van bijvoorbeeld de te ontvangen ARHI-gelden en waar deze gelden als mogelijke dekking voor ingezet kan worden. Ook is het onduidelijk hoe bijvoorbeeld managers aanvragen kunnen indienen voor extra financiële middelen om werkzaamheden uit te voeren die betrekking hebben op de bestuurlijke fusie.

Beoogd resultaat

Dit stuk is bedoeld om duidelijkheid te creëren over de structurele en incidentele financiële effecten van de bestuurlijke fusie, het proces te definiëren waarmee collega's gelden kunnen aanvragen om (bestuurlijke fusie gerelateerde) werkzaamheden uit te voeren en toetsingskaders te definiëren voor financiële dekking vanuit de ARHI-gelden.

Argumenten

1. Structureel en incidenteel financieel effect

Een bestuurlijke fusie heeft gevolgen voor de incidentele en de structurele uitkering uit het gemeentefonds voor de nieuwe gemeente. De volgende bedragen zijn opgenomen in de memorie van toelichting behorend bij het wetsvoorstel m.b.t. de herindeling van de gemeente Langedijk en Heerhugowaard;

Structureel stijgt de algemene uitkering met € 543.000,- ten opzichte van de algemene uitkering van de beide gemeenten tezamen, gebaseerd op het nieuwe inwonersaantal. Het structurele financieel effect is voor beide gemeenten al verwerkt in de meerjarenbegroting.

De *incidentele* bijdrage vanuit het Rijk voor frictiekosten komt in totaal uit op € 7,7 miljoen. Dit bedrag is als volgt opgebouwd;

Jaar	Heerhugowaard	Langedijk	Totalen
2021	€ 750.000,00	€ 750.000,00	€ 1.500.000,00
2022	€ 1.247.000,00	€ 1.247.000,00	€ 2.494.000,00
2023	€ 623.500,00	€ 623.500,00	€ 1.247.000,00
2024	€ 623.500,00	€ 623.500,00	€ 1.247.000,00
2025	€ 623.500,00	€ 623.500,00	€ 1.247.000,00
	€ 3.867.500,00	€ 3.867.500,00	€ 7.735.000,00

De incidentele bijdrage vanuit het Rijk, de zogeheten ARHI-gelden, zijn nog niet opgenomen als raming in de begrotingen van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. Het advies is om dit zo te laten, totdat er een formeel besluit op Rijksniveau is genomen. De deelprojectgroep Lobby, onderdeel van project bestuurlijke fusie zou hier het startsignaal voor kunnen geven.

2. Financiële inrichting baten/ lasten bestuurlijke fusie

Budgethouder

De namens de directie van de WLH aangestelde ambtelijke opdrachtgever van de bestuurlijke fusie is ook budgethouder en daardoor verantwoordelijk voor de beheersing van de financiële middelen m.b.t. bestuurlijke fusie. Hij wordt hierin bijgestaan (financial project control) door de financial welke toegewezen is aan het project bestuurlijke fusie, op dit moment is de business controller bedrijfsvoering.

Rapportage financiën

Maandelijks wordt er een financiële rapportage aangeboden door de projectgroep bestuurlijke fusie aan de portefeuillehouders financiën en de ambtelijke opdrachtgever namens de directie van de WLH. De rapportage geeft inzicht in de financiële voortgang van het project. Ook wordt deze rapportage maandelijks inhoudelijk besproken de ambtelijke opdrachtgever, de portefeuillehouders financiën, projectleider bestuurlijke fusie en de business controller bedrijfsvoering. Dit heeft niet alleen "proactief informeren" als doel, maar doordat er maandelijks afstemming

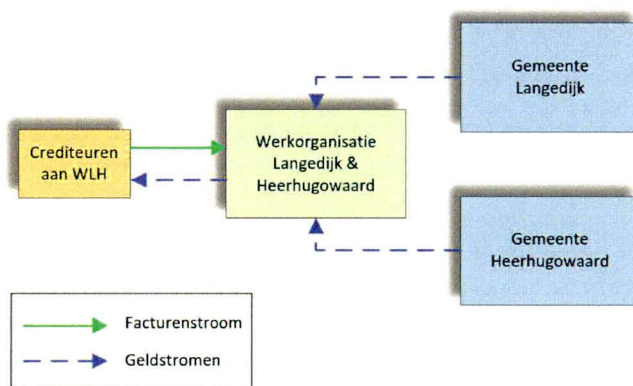
plaatsvindt, biedt het ook gelegenheid om tijdig bij te sturen op het financieel verloop van de bestuurlijke fusie, mocht dit nodig zijn.

Door het besluitvormingsproces kort te houden, blijft de voortgang van het project gewaarborgd en door periodieke inhoudelijke afstemming met betrokkenen blijft iedereen aangehaakt bij de voortgang en de financiële effecten van het project. De stuurgroep van het project bestuurlijke fusie en het bestuur van de WLH ontvangen ook een afschrift van de maandelijkse rapportage.

Beheersing financiële middelen

Tijdens een bestuurlijke fusie is het gangbaar dat één partij alle kosten voorschiet en deze periodiek doorbelast naar de fusiepartner. In het geval van een bestuurlijke fusie betreft deze doorbelasting 50/50%. Dit komt omdat de ARHI-gelden, zodra deze toegekend worden, ook in deze verhouding verdeeld worden over de fusiepartners, hetgeen wat eerder gepresenteerd is bij het onderdeel "Structureel en incidenteel financieel effect". Dit verschilt van de kostenafrekening m.b.t. de ambtelijke fusie, hierin werd de standaard verdeelsleutel toegepast, in het geval van onze gemeenten Langedijk en Heerhugowaard was dit 1/3 voor de gemeente Langedijk en 2/3 voor de gemeente Heerhugowaard.

Ons advies voor de financiële beheersing van de bestuurlijke fusie is om alle baten en lasten op te nemen in de Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard (hierna te noemen WLH). Dat betekent dat alle facturen ontvangen worden op naam van de WLH en dat ontvangen ARHI-gelden door de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard doorgestort worden aan de WLH. Dit heeft als gevolg dat zowel de baten als lasten beiden in de begroting van de werkorganisatie opgenomen worden. Dit zorgt niet alleen voor overzicht, wat het monitoren van de financiële middelen ten goede komt, maar beperkt ook het aantal administratieve handelingen die anders nodig zijn voor periodiek doorbelasten van kosten vanuit de WLH naar beide gemeenten. Een ander effect van de voorgestelde inrichting is dat de ontvangen ARHI-gelden en andere budgetten gereserveerd voor de bestuurlijke fusie niet opgaan in de overige grote geldstromen van de beide gemeenten, de ontvangen ARHI-gelden en andere budgetten gereserveerd voor de bestuurlijke fusie worden apart gehouden en ingezet voor de gekozen doeleinden. Hieronder wordt de factuur- en schematisch weergegeven;

Indien de totaal lasten m.b.t de bestuurlijke fusie hoger zijn dan de ontvangen ARHI-gelden en andere gereserveerde fusiebudgetten, dan worden de kosten welke hierdoor niet gedekt worden, doorbelast aan de beiden gemeenten. Met deze doorbelasting wordt de standaard verdeelsleutel toegepast, in het geval van onze gemeenten is dit 1/3 voor de gemeente Langedijk en 2/3 voor de gemeente Heerhugowaard.

Indien de totale uitgaven m.b.t. de bestuurlijke fusie lager zijn dan de ontvangen ARHI-gelden en andere gereserveerde fusiebudgetten in een bepaald jaar, dan is het uitgangspunt dat het resterende budget overgeheveld wordt naar het volgende jaar en ingezet wordt voor dezelfde doeleinden.

3. Voorgesteld proces budgetaanvraag

Dat er veel op ons af komt is duidelijk, daarom is het belangrijk dat managers inventariseren wat er allemaal binnen de eigen afdeling voor de bestuurlijke fusie (workload) moet gebeuren. Ook moet beoordeeld worden of kosten die hieruit voortvloeien gedekt kunnen worden uit de reguliere afdelingsbudgetten of dat er extra financiële middelen nodig zijn. Hieronder wordt het proces budgetaanvraag uiteengezet;

- 1) De afdelingsmanager maakt samen met de eigen medewerker, ondersteund door de financieel (afdeling) adviseur een voorstel (format = bijlage 1). Hierin wordt duidelijk aangegeven om welke werkzaamheden het gaat en of deze werkzaamheden afgerond moeten zijn vóór of na 1 januari 2022. Wat gebeurt er als de betreffende werkzaamheden niet uitgevoerd worden? Ook wordt er een passage opgenomen over hoe de werkzaamheden financieel gedekt kunnen worden.

De financieel adviseurs per domein zijn;

Domein	Financieel adviseurs
Bedrijfsvoering	Edith de Jonge – Boon en Ron Kieft
Mens & Samenleving	Renate Veldboer - Kortekaas Marloes Bak Erwin Latuhihin
Ruimte	Ko Wever Michel Broersen

- 2) Het voorstel wordt ter beoordeling aangeboden bij de projectgroep bestuurlijke fusie, het voorstel moet per mail gestuurd worden aan; m.naylor@gemeentelangedijk.nl en r.kijkindevegte@heerhugowaard.nl. De projectgroep toetst het voorstel op inhoud (bijdrage aan bestuurlijke fusie) en haalbaarheid (financieel & doorlooptijd) en brengt hier een advies over uit richting de ambtelijke opdrachtgever/ budgethouder.
- 3) Terugkoppeling over het genomen besluit vindt plaats vanuit de projectgroep aan de betreffende afdelingsmanager.

4. Toetsingskaders ARHI-gelden

De te ontvangen ARHI-gelden worden ingezet om frictiekosten op te vangen. Hieronder worden de toetsingskaders weergegeven in welke situaties de ARHI-gelden als dekking ingezet kunnen worden. Werkzaamheden die in aanmerking komen voor dekking vanuit de ARHI-gelden betreffen altijd werkzaamheden die zonder de bestuurlijke fusie niet/nooit uitgevoerd hadden hoeven worden. Er wordt een tijdvak meegegeven omdat de ARHI-gelden per jaar uitgekeerd worden en de bedragen per jaar verschillen.

ARHI-gelden budget in 2021

Kosten die direct gerelateerd zijn aan de werkzaamheden van de bestuurlijke fusie, en vóór 1 januari 2022 afgerond moeten worden. Voorbeelden hiervan zijn;

- Advieskosten over hoe het herindelingsproces loopt tussen de gemeente, provincie en het Rijk. Dit advies had zonder bestuurlijke fusie nooit ingekocht hoeven worden en is wel cruciaal voor de fusie per 1 januari 2022.
- Werkzaamheden die bijdragen aan behoorlijk bestuur van de nieuwe gemeente Dijk & Waard zoals het opstellen van een begroting, inrichting rekenschema, harmoniseren van de belasting- en leges verordening, het harmoniseren van de financiële verordening, treasury werkzaamheden, omgevingsverordeningen en werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden zodat de dienstverlening naar de burger toe goed blijft.

ARHI-gelden budget in 2022 t/m 2025

Kosten die direct gerelateerd zijn aan werkzaamheden van de bestuurlijke fusie maar waarvan deze niet vóór 1 januari 2022 afgerond hoeven te zijn. Denk hierbij door ontwikkelen van geharmoniseerde werkprocessen of beleid.

Let op!

Zoals eerder gecommuniceerd gaat het wettelijke spoor voor, hierdoor kan een later ingediend voorstel voorrang krijgen op een eerder ontvangen voorstel, het toetsingskader in welk jaar de werkzaamheden gedaan kunnen worden weegt hierin mee. Daarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen voor en na 1 januari 2022.

ARHI-gelden en inhuur medewerkers

Doordat de bestuurlijke fusie enorm veel werk met zich meebrengt, kan het noodzakelijk zijn om externe medewerkers in te huren. De externe medewerker kan ingehuurd worden om; reguliere werkzaamheden op te vangen, zodat de vaste medewerker zich kan richten op fusie gerelateerde werkzaamheden. Soms is een fusie gerelateerde opdracht zo vakinhoudelijk dat het nodig is externe expertise in te huren, dit omdat de kennis en kunde niet (voldoende) in huis is. In beide gevallen kan er een aanvraag ingediend worden voor dekking vanuit de ARHI-gelden.

Let op!

Kosten die nu nog voortvloeien vanuit de ambtelijke fusie dienen zover mogelijk gedekt te worden uit de daarvoor gereserveerde middelen, dit betreffen zowel kosten voor de gemeente Langedijk als de gemeente Heerhugowaard.

Kantttekeningen

Zonder duidelijke kaders, raken financiële middelen snel op of bestaat de kans dat de (incidentele) financiële middelen bedoeld voor frictiekosten opgaan in de grote algemene geldstromen.

Communicatie, uitvoering en monitoring & evaluatie

In het voortraject is dit voorstel met positief resultaat op inhoud besproken met; de portefeuillehouders financiën, de concern controller, de senior businesscontroller bedrijfsvoering, de ambtelijke opdrachtgever bestuurlijke fusie en de projectgroep bestuurlijke fusie.

Na instemming van het bestuur WLH wordt dit stuk aangeboden bij de colleges B&W van de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard en vervolgens ter vaststelling aangeboden bij gemeenteraden van Langedijk en Heerhugowaard. Na vaststelling door de gemeenteraden wordt het proces incl. toetsingskaders intern gepubliceerd op Fusion en gepresenteerd in het MT.

De inhoudelijk communicatie is al deels toegelicht bij punt 2 van het voorstel, onder het kopje "Rapportage financiën". De colleges B&W en de gemeenteraden Langedijk en Heerhugowaard worden geïnformeerd d.m.v. de al bestaande P&C producties. In deze producties zal een apart stukje gewijd worden aan de voortgang van de bestuurlijke fusie werkzaamheden zowel beleidsmatig (welke werkzaamheden zijn opgepakt/ afgerond) als cijfermatig (hoe staan wij er financieel voor).

Participatie (Interactief werken)

Niet van toepassing.

Juridisch

Niet van toepassing

Financiën

Er zijn geen financiële gevolgen

Preventief toezicht

- Ja, Omdat het een besluit tot vaststelling van een begrotingsonderdeel betreft.
 Nee

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Win2000352 Format budgetaanvraag bestuurlijke fusie

Bijlagen ter informatie

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Langedijk,

E. Annaert
Gemeentesecretaris/directeur

L.A.M. Kompier
Burgemeester